

Sygn. akt VI GC 1292/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 06 listopada 2017 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni VI Wydział Gospodarczy, w składzie:

Przewodniczący:	SSR Justyna Supińska
Protokolant:	sekr. sąd. Dorota Moszyk

po rozpoznaniu w dniu 06 listopada 2017 roku w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa **Ł. L.**

przeciwko **(...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. na rzecz powoda Ł. L. kwotę 1 230 euro (jeden tysiąc dwieście trzydzieści euro) wraz z odsetkami:

- ustawowymi liczonymi za okres od dnia 16 lipca 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku,
- ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 01 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. na rzecz powoda Ł. L. kwotę 3 322 złotych (trzy tysiące trzysta dwadzieścia dwa złote) tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. kosztami procesu w pozostałym zakresie obciąża pozwanego (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. uznając je za uiszczone.

Sygn. akt VI GC 1292/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 14 lipca 2016 roku powód Ł. L. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. kwoty 1 230 euro wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 16 lipca 2015 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że zawarł z pozwanym umowę zlecenia transportowego numer (...). Po wykonaniu umowy przewozu zgodnie z jej treścią, powód wystawił fakturę VAT o numerze (...), która nie została jednakże zapłacona przez pozwanego.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 25 lipca 2016 roku wydanym w sprawie o sygn. akt V GNc 2298/16 referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Kielcach uwzględnił żądanie pozwu w całości.

Od powyższego orzeczenia pozwany(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. złożył sprzeciw zaskarżając go w całości i wniósł o oddalenie powództwa powołując się na zarzut umorzenia należności skutek dokonanego przed procesem potrącenia kary umownej z kwotą dochodzoną niniejszym postępowaniem.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że zlecenie przewozowe nie zostało wykonane przez powoda prawidłowo, albowiem powód dostarczył ładunek z opóźnieniem, tj. w dniu 18 czerwca 2015 roku, zamiast w dniu 15 czerwca 2015 roku. W tej sytuacji nadawca przesyłki (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. obciążył pozwanego z tytułu opóźnienia w transporcie notą obciążeniową na kwotę 3 351,44 złotych, którą pozwany zapłacił. Nadto, zgodnie ze zleceniem transportowym wszelkie koszty związane z niedotrzymaniem warunków zlecenia ponosi przewoźnik. W przypadku obciążenia(...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. karą przez klienta, przewoźnik zobowiązany jest zapłacić ją w wysokości żądanej przez klienta, a w przypadku poniesienia szkody przekraczającej wartość frachtu, odszkodowanie w pełnej wysokości. W przypadku nie podstawienia w terminie wymaganego pojazdu lub uchybienia innemu terminowi lub zobowiązaniu wynikającemu ze zlecenia, (...)spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. – niezależnie od innych roszczeń – ma prawo obciążyć przewoźnika karą umowną w wysokości równowartości 150 euro za każdą rozpoczętą dobę opóźnienia; w razie poniesienia wyższej szkody – kwotą pełnego odszkodowania. Do czasu ustalenia wysokości szkody zleceniodawca ma prawo wstrzymać wypłatę wynagrodzenia za usługi.

Wobec powyższego pozwany był uprawniony do obciążenia powoda kwotą 3 351,41 złotych tytułem noty wystawionej przez nadawcę oraz kwotą 450 euro tytułem kary umownej za 3 dni opóźnienia, wobec czego wystawił powodowi notę obciążeniową na kwotę 1 230 euro oraz złożył w dniu 15 lipca 2015 roku oświadczenie o potrąceniu (które nie zostało przez powoda odebrane).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. w dniu 10 czerwca 2015 roku na podstawie zlecenia transportowego numer(...) zlecił Ł. L. wykonanie usługi przewozu towaru z miejscowości S. do miejscowości K. oraz K. w Szwecji. Wysokość wynagrodzenia za wykonanie powyżej usługi określono na kwotę 1 230 euro brutto.

Zgodnie ze zleceniem towar miał zostać dostarczony odbiorcom w dniu 15 czerwca 2015 roku pomiędzy godziną 08:00 a 12:00.

Strony ustaliły, że wszelkie koszty związane z niedotrzymaniem warunków zlecenia ponosił przewoźnik. W przypadku obciążenia (...)spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. karą przez klienta, przewoźnik zobowiązany jest zapłacić ją w wysokości żądanej przez klienta, a w przypadku poniesienia szkody przekraczającej wartość frachtu, odszkodowanie w pełnej wysokości. W przypadku nie podstawienia w terminie wymaganego pojazdu lub uchybienia innemu terminowi lub zobowiązaniu wynikającemu ze zlecenia, (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. – niezależnie od innych roszczeń – ma prawo obciążyć przewoźnika karą umowną w wysokości równowartości 150 euro za każdą rozpoczętą dobę opóźnienia; w razie poniesienia wyższej szkody – kwotą pełnego odszkodowania. Do czasu ustalenia wysokości szkody zleceniodawca ma prawo wstrzymać wypłatę wynagrodzenia za usługi (punkt 9).

zlecenie transportowe – k. 14, 26 akt

Ładunek został dostarczony do miejscowości K. oraz K. w Szwecji w stanie nieuszkodzonym w dniu 18 czerwca 2015 roku.

dokument CMR – k. 13, 25 akt

W dniu 24 czerwca 2015 roku Ł. L. wystawił (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. fakturę VAT numer (...) obejmującą należność za usługę transportową na trasie S. – K. oraz K. w Szwecji wykonaną na podstawie zlecenia transportowego numer (...), w kwocie 1 230 złotych brutto.

faktura VAT wraz z dowodem nadania – k. 12 akt

W dniu 30 czerwca 2015 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. wystawił (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. notę obciążeniową numer (...) na kwotę 3 351,44 złotych tytułem obciążenia za opóźnienie w dostawie towarów.

Powyższa kwota została uiszczona przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. w dniu 15 września 2015 roku.

nota obciążeniowa – k. 29 akt, potwierdzenie przelewu – k. 31 akt

W dniu 30 czerwca 2015 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. wystawił Ł. L. notę obciążeniową numer (...) na kwotę 1 230 euro tytułem refaktury kosztów reklamacyjnych i niedotrzymania warunków zlecenia transportowego numer (...).

Nota obciążeniowa numer (...) została odesłana przez Ł. L. bez księgowania.

nota obciążeniowa – k. 30 akt

Pismem z datą w nagłówku „dnia 15 lipca 2015 roku” (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. złożył Ł. L. oświadczenie o kompensacie należności wynikających z faktury VAT numer (...) z należnością wynikającą z noty obciążeniowej numer (...).

oświadczenie wraz z dowodem nadania – k. 24 akt

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wymienionych dowodów z dokumentów przedłożonych przez strony w toku postępowania, których zarówno autentyczność, jak i prawdziwość w zakresie twierdzeń w nich zawartych, nie budziła wątpliwości Sądu, a zatem brak było podstaw do odmowy dania im wiary, tym bardziej, że nie były one kwestionowane w zakresie ich mocy dowodowej przez żadną ze stron.

W ocenie Sądu powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 775 k.c. przepisy kodeksu cywilnego regulujące umowę przewozu stosuje się do przewozu w zakresie poszczególnych rodzajów transportu tylko o tyle, o ile przewóz ten nie jest uregulowany odrębnymi przepisami. Aktem szczególnym w stosunku do kodeksu cywilnego mającym zastosowanie w niniejszej sprawie są przepisy ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku Prawo przewozowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 915 ze zmianami).

Stosownie do art. 1 powyższej ustawy, reguluje ona przewóz osób i rzeczy wykonywany odpłatnie na podstawie umowy przez uprawnionych do tego przewoźników, z wyjątkiem przewozu morskiego i konnego (ust. 1), przy czym przepisy ustawy stosuje się do przewozów międzynarodowych, jeżeli umowa międzynarodowa nie stanowi inaczej (ust. 3). Zważyć przy tym należy, iż Rzeczpospolita Polska pozostaje sygnatariuszem konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) sporządzonej w Genewie w dniu 19 maja 1956 roku (Dz. U. z 1962 roku, Nr 49, poz. 238 ze zmianami). Stosownie zaś do artykułu 1 tej konwencji stosuje się ją do wszelkiej umowy o zarobkowy przewóz drogowy towarów pojazdami, niezależnie od miejsca zamieszkania i przynależności państwowej stron, jeżeli miejsce przyjęcia przesyłki do przewozu i miejsce przewidziane dla jej dostawy, stosownie do ich oznaczenia w umowie, znajdują się w dwóch różnych krajach, z których przynajmniej jeden jest krajem umawiającym się.

Niewątpliwie sytuacja taka miała miejsce w niniejszej sprawie, albowiem w przypadku umowy łączącej strony przyjęcie towaru do przewozu nastąpiło w S. (Polska), zaś jego dostawa realizowana była na terenie Szwecji. Wskazać także

należy, że skoro tzw. konwencja genewska nie reguluje w sposób kompleksowy zagadnień związanych z umową przewozu, to w zakresie nieuregulowanym należy odwołać się także do odpowiednich przepisów kodeksu cywilnego.

Zgodnie z treścią art. 774 k.c. przez umowę przewozu przewoźnik zobowiązuje się w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa do przewiezienia za wynagrodzeniem osób bądź rzeczy.

Poza sporem pozostawało, że strony łączyła umowy przewozu z dnia 10 czerwca 2015 roku, której przedmiotem było dostarczenie do Szwecji towaru określonego w zleceniu transportu we wskazanym tam dniu, tj. w dniu 15 czerwca 2015 roku. Nie było też wątpliwości, że towar ten został dostarczony z opóźnieniem – w dniu 18 czerwca 2015 roku, co wynika wprost z dokumentu CMR, przy czym powód nie wykazał, ażeby strony umowy zmieniły termin rozładunku bądź, że opóźnienie było następstwem niezależnych od niego okoliczności. Jak wynika bowiem z art. 17 ust 1 konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) sporządzonej w Genewie w dniu 19 maja 1956 roku (Dz. U. z 1962 roku, Nr 49, poz. 238 ze zmianami) przewoźnik odpowiada za opóźnienie w dostawie. Może on natomiast – na co zezwala mu art. 17 ust. 2 konwencji – uwolnić się od tej odpowiedzialności, jeżeli opóźnienie spowodowane zostało winą osoby uprawnionej, jej zleceniem nie wynikającym z winy przewoźnika, wadą własną towaru lub okolicznościami, których przewoźnik nie mógł uniknąć i których następstwom nie mógł zapobiec. Przewoźnik nie może powoływać się jednak dla zwolnienia się od odpowiedzialności ani na wady pojazdu, którym się posługuje dla wykonania przewozu, ani na winę osoby lub pracowników osoby, u której pojazd wynajął (art. 17 ust. 3 konwencji).

Jednocześnie pozwany nie wykazał, że szkoda powstała wskutek złego zamiaru przewoźnika lub jego niedbalstwa (bądź jego pracowników), które według prawa obowiązującego w miejscu prowadzenia sprawy sądowej uważane jest za równoznaczne ze złym zamiarem, co w świetle art. 29 konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) sporządzonej w Genewie w dniu 19 maja 1956 roku (Dz. U. z 1962 roku, Nr 49, poz. 238 ze zmianami) wykluczałoby możliwość korzystania przez przewoźnika z tych postanowień konwencji, które wyłączają lub ograniczają jego odpowiedzialność albo które przenoszą na drugą stronę ciężar dowodu.

Nadto, poza sporem pozostawało także, że w dniu 30 czerwca 2015 roku pozwany wystawił powodowi Ł. L. notę obciążeniową numer (...) na kwotę 1 230 euro tytułem kary umownej za niedotrzymanie warunków zlecenia i refakturę kosztów reklamacyjnych i złożył oświadczenie o kompensacie w związku z tym wzajemnych zobowiązań z tytułu wynagrodzenia wynikającego z faktury VAT numer (...) w kwocie 1 230 euro z powyższą karą umową oświadczeniem z dnia 15 lipca 2015 roku.

Zgodnie z treścią art. 498 k.c. gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelności drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym. Wskutek potrącenia obie wierzytelności umarzają się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej. Jak wynika natomiast z treści przepisu art. 499 k.c. potrącenia dokonuje się poprzez oświadczenie złożone drugiej stronie.

Wskazać przy tym należy, że aby można było uznać, iż potrącenie było skuteczne, pozwany zobowiązany jest wykazać, że oświadczenie o potrąceniu dotyczyło wierzytelności, które jemu rzeczywiście przysługiwały. Jak bowiem powszechnie się przyjmuje w orzecznictwie oświadczenie o potrąceniu nie może bowiem stanowić samo w sobie źródła kreacji wierzytelności, która powinna znaleźć odzwierciedlenie w treści zaoferowanych dowodów.

W niniejszej sprawie pozwany (...)spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. potrącił z przysługującym powodowi wynagrodzeniem w wysokości dochodzonej niniejszym postępowaniem, karę umowną naliczoną mu za niedotrzymanie warunków zlecenia, tj. dostarczenie towarów z opóźnieniem (o 3 dni).

Zgodnie bowiem z punktem 9 zlecenia wszelkie koszty związane z niedotrzymaniem warunków zlecenia ponosił przewoźnik. W przypadku obciążenia (...)spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. karą przez klienta, przewoźnik zobowiązany jest zapłacić ją w wysokości żądanej przez klienta, a w przypadku poniesienia szkody

przekraczającej wartość frachtu, odszkodowanie w pełnej wysokości. W przypadku nie podstawienia w terminie wymaganego pojazdu lub uchybienia innemu terminowi lub zobowiązaniu wynikającemu ze zlecenia, (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. – niezależnie od innych roszczeń – ma prawo obciążyć przewoźnika karą umowną w wysokości równoważności 150 euro za każdą rozpoczętą dobę opóźnienia; w razie poniesienia wyższej szkody – kwotą pełnego odszkodowania. Do czasu ustalenia wysokości szkody zleceniodawca ma prawo wstrzymać wypłatę wynagrodzenia za usługi.

Jak już wskazano powyżej, przedmiotowa sprawa podlegała rozstrzygnięciu w oparciu o treść konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) sporządzonej w Genewie w dniu 19 maja 1956 roku (Dz. U. z 1962 roku, Nr 49, poz. 238 ze zmianami). Zgodnie bowiem z zasadą hierarchii źródeł prawa, prawo międzynarodowe (konwencje, umowy dwustronne lub wielostronne) mają pierwszeństwo przed prawem krajowym, tj. Konstytucją i ustawami. Bezsporne było między stronami, iż przewóz miał charakter międzynarodowy po myśli art. 1 ust. 1 konwencji, albowiem niezależnie od miejsca zamieszkania i przynależności państwowej stron, jeżeli miejsca przyjęcia przesyłki i dostawy znajdują się w dwóch różnych krajach, do tego przewozu stosuje się powyższą konwencję, przy czym zarówno Rzeczpospolita Polska, jak i Szwecja są umawiającymi się stronami tej konwencji.

Zasadnicze znaczenie w przedmiotowej sprawie miały zapisy art. 41 konwencji, które stanowią, że z zastrzeżeniem postanowień artykułu 40 jest nieważna i pozbawiona mocy każda klauzula (umowna), która pośrednio lub bezpośrednio naruszałaby postanowienia niniejszej konwencji. Nieważność takich klauzul nie pociąga za sobą nieważności pozostałych postanowień umowy. W szczególności byłaby nieważna każda klauzula ustępująca na rzecz przewoźnika korzyści z ubezpieczenia towaru oraz każda inna analogiczna klauzula, jak również każda klauzula przenosząca ciężar dowodu.

Nie jest więc dopuszczalne zastrzeżenie w umowie łączącej strony kar umownych tylko z tych tytułów, które są unormowane w konwencji CMR jako wymagające od osoby uprawnionej dowodu szkody, w tym. np. z tytułu opóźnienia w dostawie, czy zaginięcia ładunku.

W przeciwieństwie bowiem do treści przepisów kodeksu cywilnego, zgodnie z którymi wierzyciel, dla którego zastrzeżona została kara umowna, nie ma obowiązku wykazywać faktu poniesienia szkody (wystąpienie szkody po stronie wierzyciela nie jest więc w ogóle przesłanką powstania roszczenia o zapłatę kary umownej, wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 13 lutego 2013 roku, I ACa 1391/12, LEX numer 1313455) oraz że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania nastąpiło na skutek okoliczności, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność, inaczej ciężar dowodu rozłożony jest w postanowieniach konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) sporządzonej w Genewie w dniu 19 maja 1956 roku (Dz. U. z 1962 roku, Nr 49, poz. 238 ze zmianami), nakładając na zleceniodawcę – tu: pozwanego, konieczność udowodnienia szkody i jej wysokości.

W realiach niniejszej sprawy stwierdzić należy zatem, że zastrzeżenie przez strony w zleceniu transportowym kary umownej za opóźnienie w dostawie towaru w zakresie, w jakim stanowi to „uchybienie innemu terminowi wynikającemu ze zlecenia”, sprzeciwia się obowiązującym przepisom prawa, tj. przepisom zawartym w konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) sporządzonej w Genewie w dniu 19 maja 1956 roku (Dz. U. z 1962 roku, Nr 49, poz. 238 ze zmianami) mającymi charakter przepisów bezwzględnie obowiązujących, kwestia odszkodowania za opóźnienie w dostawie towaru jest bowiem uregulowana przepisami tej konwencji, a zatem postanowienia umowne w tym zakresie są nieważne.

Zgodnie z treścią art. 23 ust. 5 konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) sporządzonej w Genewie w dniu 19 maja 1956 roku (Dz. U. z 1962 roku, Nr 49, poz. 238 ze zmianami) w razie opóźnienia dostawy, jeżeli osoba uprawniona udowodni, że wynikła stąd dla niej szkoda, przewoźnik obowiązany jest zapłacić odszkodowanie, które nie może przewyższyć kwoty przewoźnego, a wyższego odszkodowania można żądać jedynie w przypadku zadeklarowania wartości towaru lub zadeklarowania specjalnego interesu w jego dostawie, zgodnie z artykułami 24 i 26 konwencji.

Stosownie zaś do treści art. 30 ust. 3 konwencji, opóźnienie dostawy może stanowić podstawę do odszkodowania tylko wówczas, gdy zastrzeżenie zostało skierowane na piśmie w terminie 21 dni od dnia postawienia towaru do dyspozycji odbiorcy.

W niniejszej sprawie odbiór towaru przewożonego przez powoda miał miejsce w dniu 18 czerwca 2015 roku, wobec czego termin do zgłoszenia stosownego zastrzeżenia upływał pozwanemu w dniu 09 lipca 2015 roku. Pozwany jednakże nie wykazał, ażeby w powyższym terminie sformułował przedmiotowe zastrzeżenie na piśmie w taki sposób, ażeby powód miał możliwość zapoznania się z nim. Za zastrzeżenie w rozumieniu art. 30 ust. 3 konwencji nie może być przy tym uznana, w ocenie Sądu, nota obciążeniowa numer (...) z dnia 30 czerwca 2015 roku, jako że w jej treści wskazano jedynie lakonicznie, iż stanowi ona refakturę kosztów reklamacyjnych za niedotrzymanie warunków zlecenia, lecz co istotniejsze – pozwany nie wykazał, ażeby z notą tą powód zapoznał się lub mógł zapoznać się przed dniem 09 lipca 2015 roku, tym bardziej, że powód kwestionował zachowanie przez pozwanego tego terminu.

Jedynie zaś na marginesie wskazać należy, że wprawdzie pozwany w treści pisma z dnia 27 lipca 2015 roku powołuje się na zawiadomienie powoda o opóźnieniu za pomocą maili z dnia 15 czerwca 2015 roku i z dnia 16 czerwca 2016 roku (nie załączając ich jednakże), niemniej jednak maila nie sposób uznać za dokument spełniający wymogi zastrzeżenia skierowanego na piśmie w rozumieniu powyższego przepisu konwencji (jak i art. 78 k.c.), a nadto nie został on przez pozwanego złożony jako dowód w sprawie. Jednocześnie także oświadczenia zawarte w pismach z datą w nagłówku „dnia 15 lipca 2015 roku” oraz „dnia 27 lipca 2015 roku” nie mogły być uznane za złożone w terminie wynikającym z art. 30 ust. 3 konwencji.

Wprawdzie konwencja o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) sporządzonej w Genewie w dniu 19 maja 1956 roku (Dz. U. z 1962 roku, Nr 49, poz. 238 ze zmianami) co do zasady nie uzależnia istnienia i trwania roszczenia wobec przewoźnika od zgłoszenia przez zamawiającego zastrzeżeń co do sposobu wykonania przewozu, ale regulacja zawarta w art. 30 ust. 3 tej konwencji stanowi wyjątek. Treść tego przepisu nie budzi żadnych wątpliwości, skoro stanowi on, że opóźnienie dostawy może stanowić podstawę do odszkodowania tylko wówczas, gdy zastrzeżenie zostało skierowane na piśmie w terminie 21 dni od dnia postawienia towaru do dyspozycji odbiorcy. Wskazany w tym przepisie termin ma charakter terminu zawitego, którego uchybienie powoduje wygaśnięcie roszczenia z jego upływem (wyrok BGH z dnia 14 listopada 1991 roku, ETL 1973 roku, s. 265 oraz „Umowa międzynarodowego przewozu towarów na podstawie CMR”, Krzysztof Wesołowski, Warszawa 2013, s. 393-394).

Brak zastrzeżenia skierowanego do przewoźnika w terminie wymienionym w powołanym przepisie art. 30 ust. 3 konwencji CMR powoduje wygaśnięcie roszczenia o odszkodowanie za szkodę spowodowaną opóźnieniem w przewozie (tak Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 10 czerwca 2016 roku, sygn. akt V ACa 861/15). Uważa się też, że w takim przypadku, tj. niezgłoszenia zastrzeżeń osoba uprawniona nie może się powoływać na treść art. 29 konwencji (Krzysztof Wesołowski, Komentarz do Konwencji CMR, Zielona Góra 1996, s. 105-109).

W niniejszej sprawie zatem z ustaleń dokonanych przez Sąd wynikało, że pozwany nie wykazał, ażeby dochował terminu do zgłoszenia powodowi zastrzeżenia dotyczącego opóźnienia dostawy towarów (tzn. nie wykazał, ażeby stosowne zastrzeżenie, o jakim mowa w art. 30 ust. 3 konwencji złożył powodowi w określonym terminie 21 dni, a co powód kwestionował), a zatem jego roszczenie o odszkodowanie za szkodę spowodowaną opóźnieniem w przewozie wygasło.

Niezależnie jednakże od tego, oświadczenie pozwanego o potrąceniu kary umownej za opóźnienie w dostawie z wynagrodzeniem powoda nie byłoby skuteczne także i z innych przyczyn, a mianowicie pozwany nie zdołał wykazać, wbrew rozkładowi ciężaru dowodu wynikającemu w tym zakresie z regulacji zawartej w konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) sporządzonej w Genewie w dniu 19 maja 1956 roku (Dz. U. z 1962 roku, Nr 49, poz. 238 ze zmianami), poniesienia szkody i jej wysokości.

W szczególności dowodem na powyższe nie jest zapłacona przez pozwanego na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. kwota 3 351,44 złotych jako obciążenie za opóźnienie w dostawie towaru, przy

czym pozwany nie wykazał nawet, że dotyczy to opóźnienia w przewozie realizowanym przez powoda. Nadto, pozwany nie wykazał również, ażeby weryfikował wysokość tej kwoty, podczas gdy należyta staranności determinowana zawodowym charakterem prowadzonej działalności gospodarczej (§ 2 art. 355 k.c.) wymagała przeprowadzenia analizy jej wysokości. Nie można tracić z pola widzenia tej okoliczności, że obciążanie powoda kosztami wymagało wykazania wysokości poniesionej szkody. Pozwany powoływał się na odpowiedzialność odszkodowawczą powoda, a zatem z faktu niewykonania zobowiązania, to pozwany wywodził skutki prawne.

Nie stanowiła także miarodajnego dowodu na okoliczność wysokości poniesionej szkody nota obciążeniowa (...) na kwotę 1 230 euro wystawiona przez pozwanego na rzecz powoda. W nocie tej wskazano jedynie kwotę, którą pozwany obciążył powoda podając tytuł obciążenia: niedotrzymanie warunków zlecenia i refakturę kosztów reklamacyjnych. Nota ta nie zawiera jednakże żadnego wskazania podstaw, jak i sposobu wyliczenia powyższej kwoty i nie może w żadnej mierze stanowić dowodu na to, że pozwany poniósł szkodę w kwocie odpowiadającej sumie kwot 3 351,44 złotych i 450 euro, przy czym dla wykazania zaistnienia szkody i jej wysokości dalece niewystarczające jej matematyczne wskazanie, że kwota 450 euro stanowiła iloczyn 3 dni opóźnienia i kwoty 150 euro.

W przedmiotowej sprawie pozwany złożył powodowi przed procesem oświadczenie o potrąceniu dochodzonej pozewem kwoty z powyższą notą obciążeniową, w toku zaś procesu wskazywał na poniesioną przez siebie szkodę w powyższej wysokości. W ocenie Sądu jednakże nie wykazał on, aby poniósł szkodę w tejże właśnie wysokości, a to na nim spoczywał ciężar dowodu w tym zakresie, zgodnie z przepisami konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) sporządzonej w Genewie w dniu 19 maja 1956 roku (Dz. U. z 1962 roku, Nr 49, poz. 238 ze zmianami).

Mając na względzie powyższe uznać należało, że dokonane przez pozwanego potrącenie kwoty 1 230 euro naliczonej za opóźnienie w dostawie towaru z wierzytelnością powoda dochodzoną niniejszym postępowaniem w kwocie 1 230 euro było nieskuteczne i nie mogło prowadzić do umorzenia wzajemnych wierzytelności.

Uznając zaś, że wysokość wynagrodzenia w kwocie 1 230 euro za realizację przewozu nie była sporna, podobnie, jak niekwestionowany był fakt jego niezapłacenia przez pozwanego, Sąd na podstawie art. 1 w zw. z art. 23 ust. 5 w zw. z art. 30 ust. 3 w zw. z art. 40 w zw. z art. 41 konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) sporządzonej w Genewie w dniu 19 maja 1956 roku (Dz. U. z 1962 roku, Nr 49, poz. 238 ze zmianami) w zw. z art. 774 k.c. zasądził od pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. na rzecz powoda Ł. L. kwotę 1 230 euro wraz z odsetkami: ustawowymi liczonymi za okres od dnia 16 lipca 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 01 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w punkcie II wyroku zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z § 2 punkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1804 ze zmianami) zasądzając od pozwanego jako strony przegrywającej niniejszy proces na rzecz powoda kwotę 3 322 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, na którą składają się kwoty: 250 złotych tytułem opłaty sądowej od pozwu, 17 złotych tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, 2 400 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego, 55 złotych tytułem opłaty sądowej od zażalenia, 600 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

ZARZĄDZENIE

1. (...),
2. (...)
3. (...)

SSR Justyna Supińska

Gdynia, dnia 19 listopada 2017 roku